

Kuinka toimia aurinkosähköjärjestelmään liittyvissä ongelma- tai riitatilanteissa?

Mikko Saastamoinen, Johtava asiantuntija, KKV/Neuvontapalvelut

Kuluttajaviranomaisten työnjako

KULUTTAJA-ASIAMIES

Kuluttaja-asiamiehen tehtävänä on turvata kuluttajien asemaa ja valvoa kuluttajansuojalain ja useiden muiden kuluttajan suojaksi säädettyjen lakien noudattamista. Kuluttaja-asiamies ei yleensä käsittele yksittäisiä riita-asioita.

KULUTTAJANEUVONTA

Auttaa ja sovittelee kuluttajan ja yrityksen välisissä kuluttajaoikeudellisissa ongelmissa.

EUROOPAN KULUTTAJAKESKUS

Antaa neuvoja ja sovitteluapua maiden rajat ylittävän kaupan ongelmatilanteissa.

KULUTTAJARIITALAUTAKUNTA

Antaa kirjallisia ratkaisusuosituksia yksittäisiin kuluttajariitoihin. Ennen asian viemistä lautakuntaan kuluttajan tulee olla yhteydessä kuluttajaneuvontaan.

Aurinkosähkövalitukset kuluttajaneuvonnassa

Yhteydenottoja v. 2023 **noin 300** (yhteydenottojen kokonaismäärä 49000)

Tavanomaisia ongelmia

- **Asennusvirhe**
- **Kotimyynti (aggressiivinen myynti, myynti muistisairaille ikäihmisille, kotimyyntisäännösten laiminlyönti jne)**
- Ei vastaa toiminnaltaan tai ominaisuuksiltaan sovittua tai markkinoinnissa annettuja tietoja
- Virhekorjauksia ei tehdä asianmukaisesti/kohtuullisessa ajassa
- Lainvastaiset tai kohtuuttomat sopimusehdot
- Kohtuuton hinta
- Toimitusviivästys

Sopimuksenteossa huomioitavaa

- Älä kiirehdi, vaan harkitse rauhassa. Muista, ettei sopimusta ole koskaan pakko tehdä!
- Hanki tietoa, vertaile, kysy tarvittaessa asiantuntijoilta
- Selvitä yrityksen taustat (mm. <https://ytj.fi/>)
- Lue rauhassa sopimusehdot, kysy epäselvistä kohdista
- Älä sovi asioista vain suullisesti!
- Älä maksa etukäteen (tai maksa luotolla, jos mahdollista)

Kuluttajansuojalaki määrittelee osapuolten vastuut ja oikeudet

- Kuluttajansuojalaki koskee kaikkea **kulutushyödykkeiden** tarjontaa, myyntiä ja muuta markkinointia **elinkeinonharjoittajilta kuluttajille**
- Kuluttaja = luonnollinen henkilö, joka hankkii kulutushyödykkeen pääasiassa muuhun tarkoitukseen kuin harjoittamaansa elinkeinotoimintaa varten
- Kuluttajansuojalaki on pakottavaa lainsäädäntöä
- Sopimusehdoilla ei voida heikentää kuluttajan asemaa lain antamasta

Joitain kuluttajan perusoikeuksia

Virheen hyvittäminen

- Virheen oikaisu (korjaus/vaihto), ja jos virhettä ei oikaista -> kaupan purku tai hinnanalennus. Lisäksi oikeus saada vahingonkorvausta.

Etä- ja kotimyynti

- Oikeus peruuttaa sopimus 14 pv:n kuluessa tavaran vastaanottamisesta (palveluissa sopimuksen tekemisestä)

Sopimusehdot

- Pakottavan lain vastainen ehto on suoraan mitätön (esim. virhevastuun tai peruuttamisoikeuden rajoittamisehdot)
- Kohtuuttomia ehtoja voidaan sovitella (kohtuullistaa tai jättää kokonaan huomioimatta)

Oikeussuoja

- Aina oikeus reklamoida ja kääntyä kuluttajaviranomaisten puoleen

Erimielisyyksien ”ratkaisupolku”

1. Perehdy oikeuksiisi

Jos sinulla on kuluttajansuojaa koskeva ongelma, perehdy tilanteeseesi liittyviin oikeuksiin ja toimintaohjeisiin, <https://www.kkv.fi/kuluttaja-asiat/#ohjeita-aiheittain>

2. Tee yritykselle reklamaatio

Tee reklamaatio yritykselle mahdollisimman pian virheen tai muun ongelman havaitsemisesta. Jos vastapuoli ilmaisee halunsa asian selvittämiseen, yrittäkää löytää neuvottelemalla tyydyttävä ratkaisu.

3. Ota yhteyttä kuluttajaneuvontaan

Jos reklamaatio ja neuvottelut eivät johda sovintoratkaisuun, voit olla yhteydessä kuluttajaneuvontaan toimintaohjeiden sekä selvittely- ja sovitteluavun saamiseksi

4. Tee ratkaisupyyntö kuluttajariitalautakuntaan

Jos sovintoa ei kuluttajaneuvonnankaan avulla synny, voit viedä asian kuluttajariitalautakunnan ratkaistavaksi.

Reklamaation eli virheilmoituksen tekeminen

- Ota ongelmatilanteessa aina ensin yhteyttä yritykseen, jonka kanssa olet tehnyt sopimuksen
- Reklamaation voi lain mukaan tehdä kohtuullisessa ajassa (yleensä muutama kuukausi), mutta se kannattaa tehdä mahdollisimman nopeasti
- Reklamaatio kannattaa esittää mahdollisten riitatilanteiden selvittämisen helpottamiseksi kirjallisesti, esim. sähköpostilla
- Perustele vaatimuksesi ja esitä näyttöä näkemyksesi tueksi, jos se on mahdollista
- Hyödynnä KKV:n reklamaatioapuria <https://www.kkv.fi/kuluttaja-asiat/kuluttajaneuvonta/reklamaation-tekeminen-yritykselle>

Reklamaatioapuri antaa tietoa oikeuksistasi ja auttaa arvioimaan, minkälainen vaatimus sopisi tilanteeseesi.

Lopputuloksena saat valmiin reklamaation, joka sinun on itse toimitettava yritykselle.

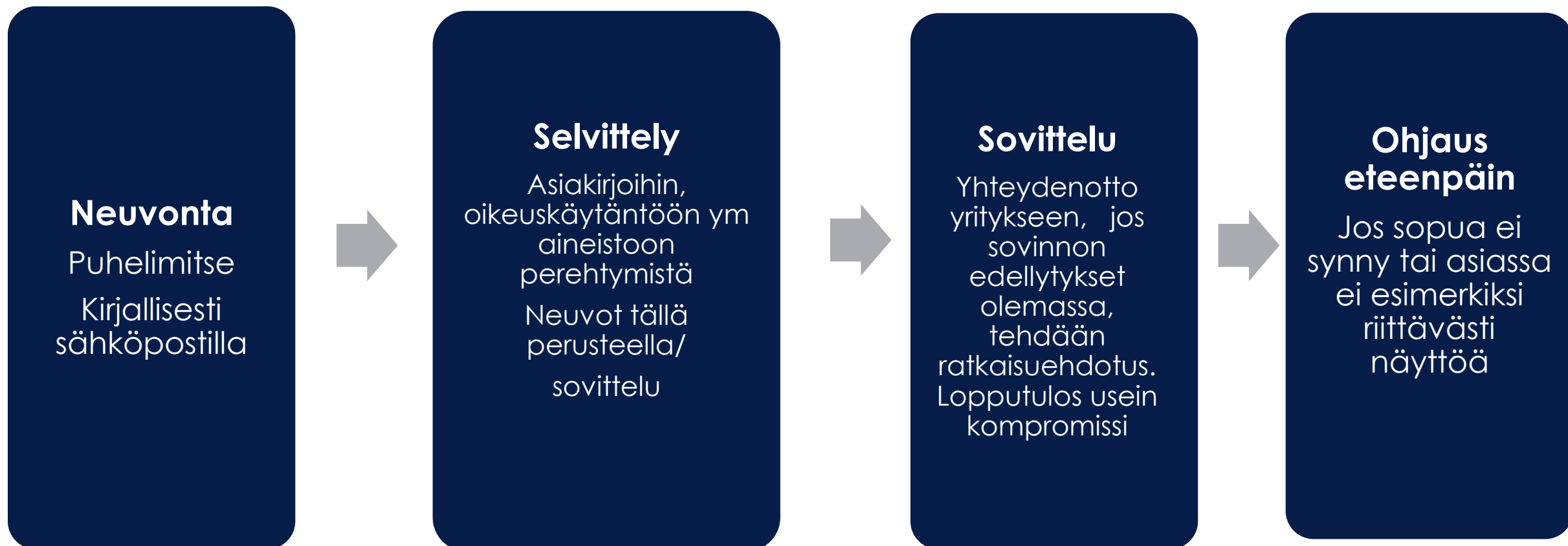

Kuluttajaneuvonnan rooli ja keinot

- Kuluttajaneuvonnan asiantuntija ei ole asiamies, vaan puolueeton ja tasapuolinen selvittäjä ja sovittelija.
- Yksittäistä riitaa selvittäessä asian käsittelijä tukeutuu käytettävissä oleviin tietoihin (asiakkaalta/vastapuolelta saadut tiedot, muut selvitykset), tapaukseen soveltuviin oikeusohjeisiin (lainsäädäntö ja ratkaisukäytäntö) ja pyrkii näiden pohjalta esittämään ratkaisuehdotuksen osapuolille.
- Neuvonnalla ei ole päätösvaltaa, vaan ratkaisu syntyy, jos osapuolet siihen suostuvat. **Tavoitteena sovinto osapuolten kesken.** Kuluttajaneuvonnassa aikaansaatu ratkaisu on usein kompromissi.
- <https://www.kkv.fi/kuluttaja-asiat/kuluttajaneuvonta/tietoa-kuluttajaneuvonnasta/>

Asian eteneminen kuluttajaneuvonnassa

! HUOM Kaikki tapaukset eivät käy läpi jokaista vaihetta !

Kuluttajariitalautakunta antaa ratkaisusuosituksia

- Puolueeton ja riippumaton ratkaisuelin, antaa ratkaisu-suosituksia yksittäisiin kuluttajien ja elinkeinonharjoittajien välisiin riitoihin.
- Asian käsittely kirjallista, ei voi kuulla suullista todistelua kuten tuomioistuimet – suullisesti sovittujen asioiden menestymismahdollisuudet usein huonot.
- Päätökset suosituksia -> korvaukset, hyvitykset eivät täytäntöönpanokelpoisia – noudattamisaste kuitenkin hyvä
- https://www.kuluttajariita.fi/fi/index/ostajalle_1.html#

Lisätietoa

- <https://www.kkv.fi/kuluttaja-asiat/>
- <https://www.kkv.fi/kuluttaja-asiat/kuluttajaneuvonta/>
- <https://kkv-kampus.fi/> (KKV:n oppimisympäristö, josta löytyy kursseja kuluttajille ja elinkeinonharjoittajille)
- <https://www.kkv.fi/kuluttaja-asiat/tietoa-ja-ohjeita-kuluttajille/ikaihmiset/>

Kiitos !

KKV Kilpailu- ja
kuluttajavirasto

